ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2021/1012

od 21. lipnja 2021.

o imenovanju posebnog predstavnika Europske unije za Rog Afrike

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 33. i članak 31. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) Vijeće je 8. prosinca 2011. donijelo Odluku 2011/819/ZVSP ([1]) o imenovanju g. Alexandera RONDOSA posebnim predstavnikom Europske unije (PPEU) za Rog Afrike.

(2) Vijeće je 25. lipnja 2018. donijelo Odluku (ZVSP) 2018/905 ([2]) o produljenju mandata g. RONDOSA kao PPEU-a za Rog Afrike. Ta je odluka zadnje izmijenjena Odlukom Vijeća (ZVSP) 2021/352 ([3]). Mandat PPEU-a istječe 30. lipnja 2021.

(3) Trebalo bi imenovati novog PPEU-a za Rog Afrike na razdoblje od 14 mjeseci.

(4) PPEU će provoditi mandat u kontekstu situacije koja se može pogoršati i koja bi mogla ugroziti ostvarenje ciljeva vanjskog djelovanja Unije kako su određeni u članku 21. Ugovora,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Posebni predstavnik Europske unije

1. Gđa Annette WEBER imenuje se posebnom predstavnicom Europske unije (PPEU) za Rog Afrike za razdoblje od 1. srpnja 2021. do 31. kolovoza 2022. Vijeće može odlučiti o produljenju ili ranijem završetku mandata PPEU-a na temelju procjene Političkog i sigurnosnog odbora (PSO) i prijedloga Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku (VP).

2. Za potrebe mandata PPEU-a, Rog Afrike određuje na način da obuhvaća glavne točke Strategije Europske unije na Rogu Afrike („Strategija"), kako je usvojena zaključcima Vijeća od 10. svibnja 2021., odnosno Džibuti, Eritreju, Etiopiju, Južni Sudan, Keniju, Somaliju, Sudan i Ugandu. PPEU prema potrebi surađuje i sa zemljama Crvenog mora, bazena Nila i drugima, kao i s relevantnim regionalnim ili međunarodnim subjektima na Rogu Afrike ili izvan njega, uključujući Arapski poluotok i Sjevernu Afriku.

Članak 2.

Ciljevi politike

1. Na temelju ciljeva politike Strategije, mandat PPEU-a aktivno doprinosi regionalnim i međunarodnim nastojanjima u postizanju mirnog suživota i trajnog mira, sigurnosti i razvoja u zemljama u regiji i među njima. PPEU nadalje nastoji poboljšati kvalitetu, intenzitet, utjecaj i vidljivost višedimenzionalnog djelovanja Unije na Rogu Afrike.

([1]) Odluka Vijeća 2011/819/ZVSP od 8. prosinca 2011. o imenovanju posebnog predstavnika Europske unije za Rog Afrike (SL L 327, 9.12.2011., str. 62.).

([2]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2018/905 od 25. lipnja 2018. o produljenju mandata posebnog predstavnika Europske unije za Rog Afrike (SL L 161, 26.6.2018., str. 16.).

([3]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/352 od 25. veljače 2021. o izmjeni Odluke (ZVSP) 2018/905 o produljenju mandata posebnog predstavnika Europske unije za Rog Afrike (SL L 68, 26.2.2021., str. 187.).

2. PPEU doprinosi razvoju i provedbi napora Unije u regiji u integriranom pristupu, među ostalim u političkom, sigurnosnom i razvojnom području, koordiniranjem svih relevantnih instrumenata i dionika za djelovanja Unije. PPEU nastoji djelovati u bliskoj suradnji i koordinaciji s relevantnim voditeljima delegacija Unije, Europskom službom za vanjsko djelovanje (ESVD), Komisijom, državama članicama i drugim relevantnim akterima i dionicima Unije. PPEU povećava utjecaj Unije u regiji i osigurava usklađenost pristupâ Unije na regionalnoj razini.

3. PPEU doprinosi obvezi koju je Unija preuzela u pogledu produbljenja svojeg strateškog odnosa i partnerstva s Rogom Afrike i njegovim zemljama, a koja za cilj ima podupiranje mira i sigurnosti, demokracije, ljudskih prava, vladavine prava, rodne ravnopravnosti, humanitarnih načela i međunarodnog humanitarnog prava, održivog razvoja, gospodarskog rasta, djelovanja u području klime i regionalne suradnje.

4. Cjelokupni ciljevi politike kojima PPEU doprinosi uključuju, među ostalim:

(a) stabilizaciju Roga Afrike, s naglaskom na široj regionalnoj dinamici, uključujući na razini zemalja, kada je to relevantno za stabilnost regije;

(b) političke tranzicije, npr. u Etiopiji i Sudanu, mirovni proces i proces izgradnje države u Somaliji i Južnom Sudanu, kao i rano upozoravanje na moguće sukobe među zemljama u regiji ili unutar njih i njihovo sprečavanje, uključujući prekogranične sporove, i doprinos posredovanju u tim sporovima i njihovo rješavanje;

(c) političku, sigurnosnu i održivu gospodarsku regionalnu suradnju te zajedničko multilateralno djelovanje, posebno s Ujedinjenim narodima (UN), Afričkom unijom (AU) i Međuvladinim tijelom za razvoj (IGAD);

(d) u pregovorima dogovoreno rješenje za veliku branu etiopskog preporoda i promicanje prekogranične suradnje u cijelom bazenu Nila;

(e) sigurnost, stabilnost i suradnju oko Crvenog mora.

Članak 3.

Mandat

1. Kako bi se ostvarili ciljevi politike u odnosu na Rog Afrike, PPEU ima sljedeći mandat:

(a) aktivno doprinosi provedbi Strategije i povećava sveukupnu usklađenost i djelotvornost aktivnosti Unije s ciljem daljnjeg produbljivanja i jačanja odnosa i partnerstva Unije s Rogom Afrike, njegovim zemljama i organizacijama;

(b) surađuje sa svim odgovarajućim dionicima u regiji, nacionalnim vladinim, regionalnim tijelima, međunarodnim i regionalnim organizacijama, civilnim društvom, privatnim sektorom i dijasporama, s ciljem promicanja ciljeva Unije te doprinosi boljem razumijevanju uloge Unije u regiji. U tom kontekstu PPEU redovito putuje u sve zemlje u regiji;

(c) surađuje s relevantnim akterima izvan regije s ciljem rješavanja pitanjâ u vezi sa širom regionalnom stabilnošću, među kojima su velika brana etiopskog preporoda, Crveno more, zapadni Indijski ocean i financiranje misije Afričke unije u Somaliji (AMISOM) te naknadno sigurnosno djelovanje pod vodstvom AU-a. Kontakti prema potrebi uključuju bilateralnu suradnju sa Sjedinjenim Američkim Državama, Ujedinjenom Kraljevinom Velike Britanije i Sjeverne Irske, zemljama Zaljeva, Egiptom, regionalne kontakte s Vijećem za suradnju u Zaljevu, Vijećem arapskih i afričkih država uz Crveno more i u Adenskom zaljevu te drugim relevantnim međunarodnim akterima;

(d) zastupa i promiče interese i vidljivost Unije u relevantnim regionalnim i međunarodnim forumima;

(e) potiče i podupire učinkovitu političku i sigurnosnu suradnju te održivu gospodarsku integraciju u regiji partnerstvom EU-a s AU-om i regionalnim organizacijama, posebno s IGAD-om. PPEU pokreće, podupire i promiče mehanizme za rješavanje sukoba, posebno afričke, ali i bliskoistočne/sjevernoafričke, i upravlja njima, s ciljem jačanja djelotvornog sprečavanja, smirivanja sukoba i mirnog rješavanja sporova te pomirenja poticanjem dijaloga i posredovanja;

(f) prati politički i sigurnosni razvoj događaja u regiji i doprinosi razvoju politike Unije prema regiji s ciljem formuliranja konkretnih prijedloga djelovanja i davanja savjeta u vezi s njima, među ostalim u odnosu na Eritreju, Etiopiju, Južni Sudan, Somaliju, Sudan, granični spor između Sudana i Etiopije, granični spor između Somalije i Kenije, regionalnu ulogu Kenije, spor u vezi s Nilom, sigurnost oko Crvenog mora, promicanje regionalne integracije i druga pitanja u regiji koja utječu na njezinu sigurnost, stabilnost te miran i uključiv razvoj. PPEU doprinosi i ranom odgovoru Unije te strateškoj i dugoročnoj viziji Unije na Rogu Afrike;

(g) nastavlja mobilizirati regionalnu i međunarodnu potporu za političke tranzicije, npr. u Etiopiji i Sudanu u bliskoj suradnji s voditeljima delegacija Unije i misija država članica. PPEU doprinosi podupiranju nacionalnih napora za mir i pomirenje na temelju uključivog i transparentnog dijaloga. PPEU ulaže napore u rješavanje regionalnih posljedica višestrukih kriza u Etiopiji, među ostalim u regiji Tigray, prije svega poticanjem mirnog rješenja graničnih napetosti sa Sudanom. U pogledu Sudana napori PPEU-a usmjereni su i na potporu provedbi mirovnog sporazuma iz Jube te pregovorima o naknadnim sporazumima i njihovoj provedbi;

(h) nastavlja poticati regionalne i međunarodne dionike da snažnije podupiru ključne mirovne procese i procese izgradnje države u Somaliji i Južnom Sudanu. Kao dopuna naporima voditelja delegacije Unije i država članica, PPEU podupire napore koje Unija ulaže u izgradnju države u Somaliji, uključujući razvoj sigurnosnog sektora. U tom pogledu PPEU doprinosi promišljanjima u vezi s upotrebom Europskog instrumenta mirovne pomoći te misijama i operacijama koje se u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike provode u regiji. U pogledu Južnog Sudana, PPEU u bliskoj suradnji s voditeljem delegacije Unije nastavlja blisko surađivati s UN-om, IGAD-om i AU-om te drugim relevantnim međunarodnim partnerima kako bi podržao njihovu potporu mirovnim naprima i općoj stabilizaciji zemlje;

(i) u suradnji s Eritrejom stavlja težište na konstruktivan program na regionalnoj razini, čime je obuhvaćeno povlačenje eritrejskih postrojbi iz Etiopije;

(j) u svojstvu promatrača nastavlja predstavljati Uniju pregovorima pod vodstvom AU-a o velikoj brani etiopskog preporoda. U bliskoj koordinaciji s voditeljima delegacija i misija država članica u Egiptu, Sudanu i Etiopiji, PPEU doprinosi podupiranju dijaloga, kao i suradnji među stranama u uspostavi povjerenja i razvoju mjera za izgradnju povjerenja kojima bi se moglo potaknuti rješavanje spora u vezi s velikom branom etiopskog preporoda. U širem smislu, PPEU doprinosi naporima Unije za jačanje angažmana u diplomaciji u području voda u cijelom bazenu Nila;

(k) potiče suradnju, dijalog i mirno rješavanje sporova oko Crvenog mora te stupa u povlaštene odnose s regionalnim inicijativama. U bliskoj koordinaciji s delegacijama Unije i misijama država članica u regiji, PPEU doprinosi razvoju integriranog pristupa široj regiji Crvenog mora i pomaže u razvoju uključivog programa suradnje na Crvenom moru među relevantnim regionalnim i međunarodnim akterima;

(l) pomno prati prekogranične izazove koji utječu na Rog Afrike i promiče suradnju za njihovo rješavanje, posebno u pogledu radikalizacije i terorizma, pomorske sigurnosti i piratstva, graničnih sporova, svih oblika trgovanja uključujući trgovanje ljudima, nezakonitih financijskih tokova te svih političkih i sigurnosnih posljedica humanitarnih kriza;

(m) promiče humanitarni pristup i poštovanje međunarodnog i zaštitu civila;

(n) u suradnji s PPEU-om za ljudska prava, doprinosi promicanju ljudskih prava putem provedbe Odluke Vijeća 2011/168/ZVSP ([4]) i politike Unije o ljudskim pravima, uključujući smjernice Unije o ljudskim pravima, osobito smjernice Unije o djeci i oružanom sukobu, kao i o nasilju nad ženama i djevojčicama te borbi protiv svakog oblika njihove diskriminacije te politike Unije u vezi s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a (RVSUN) 1325 (2000) i naknadnim rezolucijama o ženama, miru i sigurnosti, kao i RVSUN 2250 (2015) o mladima, miru i sigurnosti. To uključuje suradnju s Međunarodnim kaznenim sudom, Uredom Visokog povjerenika za ljudska prava i borcima za ljudska prava;

(o) doprinosi rješavanju sve većeg utjecaja klimatskih promjena na mir i sigurnost. To uključuje osiguranje da se aktivnostima sprečavanja i izgradnje mira u obzir uzimaju sigurnosni rizici povezani s klimom i okolišem.

([4]) Odluka Vijeća 2011/168/ZVSP od 21. ožujka 2011. o Međunarodnom kaznenom sudu i o stavljanju izvan snage Zajedničkog stajališta 2003/444/ZVSP (SL L 76, 22.3.2011., str. 56.).

2. Za potrebe provedbe svog mandata PPEU-a, PPEU među ostalim:

(a) prema potrebi savjetuje i izvješćuje o oblikovanju stajališta Unije na regionalnim i međunarodnim forumima, kako bi proaktivno promicao djelovanje koje se temelji na partnerstvu i uzajamnoj odgovornosti i jačao integrirani pristup Unije Rogu Afrike;

(b) doprinosi održavanju pregleda nad svim aktivnostima Unije te blisko surađuje i koordinira s relevantnim delegacijama Unije i državama članicama.

Članak 4.

Provedba mandata

1. PPEU je odgovoran za provedbu mandata i djeluje pod nadležnošću VP-a.

2. PSO održava blisku vezu s PPEU-om i glavna je točka PPEU-u za kontakt s Vijećem. PSO pruža PPEU-u strateško vodstvo i političko usmjerenje u okviru mandata, ne dovodeći u pitanje ovlasti VP-a.

3. PPEU surađuje s ESVD-om i njegovim relevantnim odjelima ESVD-a te djeluje u bliskoj koordinaciji s te njima.

Članak 5.

Financiranje

1. Financijski referentni iznos namijenjen pokrivanju rashoda povezanih s mandatom PPEU-a za razdoblje od 1. srpnja 2021. do 31. kolovoza 2022. iznosi 2 750 000 EUR.

2. Rashodima se upravlja u skladu s postupcima i pravilima koji se primjenjuju na opći proračun Unije.

3. Upravljanje rashodima uređuje se ugovorom između PPEU-a i Komisije. PPEU za sve rashode odgovara Komisiji.

Članak 6.

Ustrojavanje i sastav tima

1. PPEU je odgovoran za ustrojavanje tima u granicama svojeg mandata i odgovarajućih raspoloživih financijskih sredstava. Tim mora posjedovati stručno znanje o specifičnim pitanjima politika, u skladu s potrebama mandata. PPEU o sastavu tima odmah obavješćuje Vijeće i Komisiju.

2. Države članice, institucije Unije i ESVD mogu predložiti upućivanje osoblja na rad kod PPEU-a. Plaće takvog upućenog osoblja pokriva država članica koja ga upućuje, institucija Unije koja ga upućuje odnosno ESVD. Stručnjaci koje su države članice uputile u institucije Unije ili u ESVD mogu također biti raspoređeni na rad kod PPEU-a. Međunarodno ugovorno osoblje mora imati državljanstvo države članice.

3. Sveukupno upućeno osoblje ostaje pod administrativnom nadležnošću države članice koja ga upućuje, institucije Unije koja ga upućuje odnosno ESVD-a te izvršava svoje dužnosti i djeluje u interesu mandata PPEU-a.

4. Osoblje PPEU-a smješta se zajedno s relevantnim odjelima ESVD-a ili delegacijama Unije kako bi se osigurala koherentnost i dosljednost njihovih aktivnosti.

Članak 7.

Povlastice i imuniteti PPEU-a i osoblja PPEU-a

Povlastice, imuniteti i dodatna jamstva potrebna za ispunjenje i neometano funkcioniranje misije PPEU-a i članova osoblja PPEU-a prema potrebi se usuglašavaju sa zemljama domaćinima. Države članice i ESVD u tu svrhu osiguravaju svu potrebnu potporu.

Članak 8.

Sigurnost klasificiranih podataka EU-a

PPEU i članovi tima PPEU-a poštuju sigurnosna načela i minimalne standarde utvrđene Odlukom Vijeća 2013/488/EU ([5]).

Članak 9.

Pristup informacijama i logistička potpora

1. Države članice, Komisija, ESVD i Glavno tajništvo Vijeća osiguravaju PPEU-u pristup svim relevantnim informacijama.

2. Delegacije Unije u regiji i/ili države članice, prema potrebi, pružaju logističku potporu u regiji.

Članak 10.

Sigurnost

U skladu s politikom Unije o sigurnosti osoblja koje je razmješteno izvan Unije u operativnom svojstvu na temelju glave V. Ugovora, PPEU, u skladu s mandatom PPEU-a i na temelju sigurnosne situacije na području nadležnosti, poduzima sve razumno izvedive mjere za sigurnost svega osoblja za koje je PPEU izravno nadležan, posebno tako da:

(a) uspostavlja specifičan sigurnosni plan na temelju smjernica ESVD-a, koji uključuje specifične mjere za fizičku zaštitu, za organizacijsku sigurnost i za sigurnost postupaka, kojima se uređuje upravljanje sigurnim kretanjem osoblja prema području nadležnosti i unutar njega, kao i za upravljanje situacijama u kojima je ugrožena sigurnost te koji uključuje plan za krizne situacije i plan evakuacije;

(b) osigurava pokrivenost osiguranjem od visokog rizika za sve osoblje koje je raspoređeno izvan Unije, u skladu s uvjetima na području nadležnosti;

(c) osigurava da svi članovi tima PPEU-a koji se trebaju rasporediti izvan Unije, uključujući lokalno ugovorno osoblje, dobiju odgovarajuće sigurnosno osposobljavanje prije dolaska ili pri dolasku na područje nadležnosti, na temelju stupnjeva rizika koje za to područje određuje ESVD;

(d) osigurava provedbu svih dogovorenih preporuka koje su pripremljene na temelju redovitih sigurnosnih procjena te VP-u, Vijeću i Komisiji priprema pismena izvješća o provedbi tih preporuka i o ostalim sigurnosnim pitanjima u okviru redovitih izvješća o napretku i završnog sveobuhvatnog izvješća o provedbi mandata.

Članak 11.

Izvješćivanje

PPEU redovito podnosi usmena i pismena izvješća VP-u i PSO-u. PPEU također prema potrebi izvješćuje radne skupine Vijeća. Redovita izvješća šalju se putem mreže COREU. PPEU može podnositi izvješća Vijeću za vanjske poslove. U skladu s člankom 36. Ugovora PPEU može sudjelovati u informiranju Europskog parlamenta.

([5]) Odluka Vijeća 2013/488/EU od 23. rujna 2013. o sigurnosnim propisima za zaštitu klasificiranih podataka EU-a (SL L 274, 15.10.2013., str. 1.).

Članak 12.

Koordinacija

1. PPEU u okviru Strategije doprinosi jedinstvu, dosljednosti i učinkovitosti djelovanja Unije te pomaže osigurati da se svi instrumenti Unije i djelovanja država članica dosljedno koriste radi postizanja ciljeva politike Unije. Suradnja s državama članicama traži se prema potrebi. Aktivnosti PPEU-a koordiniraju se s aktivnostima ESVD-a, Komisije i delegacija Unije, kao i s aktivnostima ostalih PPEU-ova aktivnih u regiji. PPEU održava redovite informativne sastanke za misije država članica i delegacije Unije.

2. Na terenu se održava bliska veza s relevantnim šefovima misija država članica, šefovima delegacija Unije i šefovima misija ZVSP-a. Oni ulažu sve napore kako bi pomogli PPEU-u u provedbi mandata. PPEU u bliskoj koordinaciji s relevantnim delegacijama Unije pruža lokalne političke smjernice zapovjedniku snaga operacije EUNAVFOR Atalanta, zapovjedniku misije EUTM Somalia i voditelju misije EUCAP Somalia. PPEU, zapovjednici operacija EU-a i zapovjednik civilne operacije međusobno se savjetuju prema potrebi. PPEU također surađuje s drugim međunarodnim i regionalnim akterima na terenu.

Članak 13.

Pomoć u vezi sa zahtjevima

PPEU i osoblje PPEU-a pružaju pomoć u pribavljanju elemenata za odgovor na bilo koje zahtjeve i obveze koji proizlaze iz mandata prethodnih PPEU-ova za Rog Afrike te u tu svrhu osiguravaju administrativnu pomoć i pristup relevantnim spisima.

Članak 14.

Preispitivanje

Provedba ove Odluke i njezina usklađenost s ostalim doprinosima Unije u regiji redovito se preispituju. PPEU podnosi redovita izvješća o napretku VP-u, Vijeću i Komisiji, a do 31. svibnja 2022. završno sveobuhvatno izvješće o provedbi mandata.

Članak 15.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Luxembourgu 21. lipnja 2021.

Za Vijeće
Predsjednik
J. BORRELL FONTELLES